

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 23 kwietnia 2024 r.
Znak sprawy: DOS.zs.058.11.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: zapytania nr 468 Posła na Sejm RP Mirosława Maliszewskiego

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 468¹ w sprawie ubezpieczenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) członków wspólnoty gruntowej, udzielam następujących wyjaśnień.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (1), składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników (oraz domowników rolników) prowadzących działalność rolniczą wyłącznie na gruntach rolnych za każdą osobę podlegającą ubezpieczeniu wynosi 1 zł za każdy pełny hektar przeliczeniowy użytków rolnych w gospodarstwie rolnym, przyjęty dla celów ustalenia wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (2) przez gospodarstwo rolne rozumie się każde gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej. W skład gospodarstwa rolnego mogą wchodzić nie tylko grunty własne ale także grunty użytkowane, dzierżawione czy też będące we współwłasności.

¹ Zapytanie z 09.04.2024 r.

Składki zarówno na ubezpieczenie społeczne rolników jak i na ubezpieczenie zdrowotne są składkami osobowymi. Oznacza to, że składki te opłacane są za każdą osobę podlegającą ubezpieczeniu w gospodarstwie rolnym. Powierzchnia gospodarstwa rolnego stanowi natomiast podstawę do naliczenia wysokości składek za każdą osobę objętą ubezpieczeniem.

Jednocześnie należy zauważyć, że w oparciu o przepisy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (3), przy ustalaniu podlegania temu ubezpieczeniu domniemywa się między innymi, że:

- 1) właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych lub dzierżawca takich gruntów, jeżeli umowa dzierżawy jest potwierdzona przez wójta, właściwego ze względu na miejsce położenia przedmiotu dzierżawy, prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach;
- 2) podatnik podatku rolnego lub podatku od dochodu z działów specjalnych prowadzi działalność rolniczą w rozmiarze wynikającym z zakresu opodatkowania;
- 3) jeżeli własność lub dzierżawa gruntów, o których mowa w pkt 1, przysługuje kilku osobom lub jeżeli obowiązek podatkowy, o którym mowa w pkt 2, ciąży na kilku osobach - każda z tych osób uczestniczy w prowadzeniu działalności rolniczej.

W związku z powyższym, w sytuacji gdy gospodarstwo rolne jest użytkowane przez kilku współwłaścicieli, dzierżawców, spadkobierców lub członków wspólnoty gruntowej, przyjmuje się, że każdy z nich prowadzi działalność na całej powierzchni tego gospodarstwa rolnego i wobec tego zobowiązany jest do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne od całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego obejmującego również całkowitą powierzchnię gruntów należących do wspólnoty gruntowej.

Natomiast podstawą do ustalenia powierzchni gospodarstwa rolnego jest dokument potwierdzający powierzchnię w hektarach przeliczeniowych, wydawany przez właściwy urząd gminy.

Przyjęta zasada domniemanie prawnego nie jest traktowana jako element definiujący ostatecznie prowadzenie działalności rolniczej. Domniemanie to może zostać obalone odpowiednimi dowodami.

W przypadku użytkowania przez rolników gruntów rolnych wyłącznie w rozmiarze wynikającym z posiadanych udziałów lub nieużytkowania tych gruntów będących udziałem we wspólnocie gruntowej, fakt ten powinien zostać przez rolników udowodniony. Dowodami takimi mogą być m.in. złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, oświadczenia członków wspólnoty i innych osób.

Złożone przez rolników dokumenty podlegają ocenie właściwej jednostki organizacyjnej KRUS. Następnie w sprawach spornych wydawane są rozstrzygnięcia w drodze decyzji administracyjnej, które podlegają kontroli sądowej. Rolnicy kwestionujący decyzje KRUS w sprawie wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne mogą zatem skorzystać z prawa złożenia odwołania od decyzji do sądu.

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146).
- (2) Art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r., poz. 90).
- (3) Art. 38 pkt. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r., poz. 90).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów